

Spis treści

Przedmowa	7
Rozdział 1. Oświecona historia	13
Stary historyzm	13
Filozofia i pedanteria	19
Niemiecka sztuka historii	22
Historia powszechna	30
Pierwsza historia kultury	36
Rozdział 2. Historia między rozumem a poszukiwaniem	42
Perspektywa rewolucji	42
Francuska sztuka historii	50
Widok z zamku Coppet	56
Rewolucja w retrospekcji	62
Filozofia historii	69
Rozdział 3. Poszerzanie horyzontów	76
Świat powiększony	76
Historia mityczna	81
Wyższa krytyka i hermeneutyka	87
Historia Kościoła	92
Historia wobec innych dyscyplin	96
Rozdział 4. Inicjatywy brytyjskie	105
Historia przypuszczalna	105
Po Gibbonie	111
Dziedzictwo anglosaskie	118
Czarodziej z Północy	129
Macaulay i spojrzenie liberalne	134
Rozdział 5. Impulsy niemieckie	141
Powrót filologii	141
Niebuhr i urok starożytności	147

Mommsen i zwrot ku nauce	154
Historia narodowa	159
Ranke i historia świata	164
Rozdział 6. Francuskie nowinki	174
Pokolenie roku 1820	174
Guizot i historia cywilizacji	178
Thierry i nowa historia	188
Michelet i poezja historii	195
Rozdział 7. Przewaga Niemiec	210
W cieniu Rankego	210
Szkoła historyczna	215
Ustrój Germanów	222
Burckhardt i historia kultury	231
Rozdział 8. Wizje francuskie	239
Historia w sferze publicznej	239
Historia instytucjonalna	245
Historia naukowa	255
Interpretacje rewolucji	260
Rozdział 9. Angielskie obrzędy	268
Historia narodowa	268
Między średniowieczem a nowożytnością	277
Między nauką a literaturą	285
Lord Acton i wielka kwestia historii	293
Rozdział 10. Poza kanon	301
Prehistoria	301
Włochy	307
Ciąg dalszy historii kultury	313
Na marginesach	321
Rozdział 11. Paralele amerykańskie	332
Prehistoria w Nowym Świecie	332
Projekt narodowy	337
Naukowa historia amerykańska	346
Henry Adams między starym a nowym	352
Rozdział 12. Nowe historie	358
Die Neue Geschichte	358
The New History	365
La nouvelle histoire	373
Huizinga i historia kultury	379
Kryzys historyzmu	385
Nowa hermeneutyka	392
Zakończenie	399
Indeks nazwisk	407

DONALD R. KELLEY, były profesor historii w School of Arts and Sciences na Uniwersytecie Rutgers, redaktor „Journal of the History of Ideas” i przewodniczący International Society for Intellectual History, zajmuje się historią historiografii, historią prawa oraz dziejami europejskiej myśli intelektualnej. Do jego najwybitniejszych dzieł należą *The Descent of Ideas: The History of Intellectual History* oraz trzytomowa synteza dziejów historiografii powszechnej: *Faces of History. Historical Inquiry from Herodotus to Herder, Fortunes of History. Historical Inquiry from Herder to Huizinga* i *Granice historii. Badanie przeszłości w XX wieku*.

[Donald R. Kelley] w swej narracji stara się zachować proporcje, nie dając przewagi żadnej z dziedzin historii o ile nie była ona, jak to ma miejsce w przypadku historii politycznej, dziedziną dominującą w danym okresie. Warto podkreślić, że omawiając poszczególne prądy intelektualne w historii, nie pomija odniesień do filozofii historii, co w takim zakresie nie pojawiło się w istniejących ujęciach dziejów historiografii. Starannie odnotowuje też historię historiografii.

(fragment recenzji prof. Krzysztofa Zamorskiego)